

Pessebre vivent

Sant Fost de Campsentelles

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer de Sant Jaume, s/n

Coordenades:

Latitud: 41.5183724483
Longitud: 2.2297525405884
UTM Est (X): 435731
UTM Nord (Y): 4596590

Classificació

Número de fitxa 08209 - 116
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Segle XX-XXI
Any 1967
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 21/03/2024 - 15:53

Descripció

El Pessebre vivent de Sant Fost de Campsentelles és una representació en moviment de diferents escenes que rememoren el naixement de Jesús i que s'embolcalla amb una sèrie d'escenes d'època i tradicionals catalanes. Es desenvolupa al llarg d'un recorregut guiat, en un espai natural a l'aire lliure, que dura

aproximadament una hora. L'entrada a l'espectacle té lloc al final del carrer de Sant Jaume i, a l'inici, s'obsequia als assistents que ho desitgin amb pa torrat i vi.

A les escenes bíbliques com el Naixement, els Reis o l'Anunciata s'hi afegeixen escenes i personatges costumistes, talment es tractés d'un pessebre d'una casa que cobrés vida. Així podem contemplar llenyataires, pastors, carboners, bugaderes, ferrers, boters i altres representacions d'oficis. Fins i tot s'hi pot trobar el caganer del pessebre.

Observacions:

Els pessebres vivents són representacions teatralitzades, d'un conjunt d'escenes, inspirades en relats bíblics i apòcrifs del naixement de Jesús, i en quadres costumistes, que es representen en espais a l'aire lliure. Es desenvolupen dins el cicle festiu del Nadal, donada la temàtica que tracten, però s'allarga, en alguns casos als caps de setmana del mes de gener. Les diferents escenes poden ser parlades o no, estàtiques o en moviment, i el vestuari acostuma a ser d'època, entesa aquesta com una barreja de la idealització del que hauria de ser la vestimenta palestina del canvi d'era, combinant elements del vestuari popular català en aquells personatges no bíblics, com els pastors, els artesans o la gent del poble.

Són representacions relativament modernes, ja que s'originen a mitjans del segle XX. Però els seus antecedents podríem trobar-los en els drames litúrgics i autos sacramentals. Vindrien a ser una versió a l'aire lliure dels pastorets. De fet, alguns dels pessebres parlats, com el de les Gunyoles, aprofiten textos dels pastorets i n'afegeixen de propis per a quadres específicament creats per a l'ocasió.

Una de les principals singularitats dels pessebres vivents, en relació als pastorets és la localització de la representació. L'espai assumeix un rol específic important, atorgant un valor afegit a l'espectacle. La motivació motriu de molts pessebres vivents és la valorització d'un espai, d'un paisatge o d'un paratge de la població. Aquest paratge pot ser el nucli antic d'una població (Canyelles, Sant Quintí de Mediona o Torrelavit) un espai natural, un carrer o una cova natural (les Gunyoles), o qualsevol altre espai que destaquí pel seu valor paisatgístic, estètic, arquitectònic o d'autenticitat.

Una altra característica dels pessebres vivents és l'àmplia participació popular en el desenvolupament de l'acció i l'organització col·legiada des de la societat civil. Així, l'espai no és només un espai geogràfic sinó també un espai físic. És la suma i la unió del paisatge i la seva gent en un únic objectiu. A diferència de manifestacions semblants o similars, en aquest cas, és el visitant el que es mou seguint un itinerari marcat, on va descobrint cada escena (Jordi Montlló i Ana Espín; 2016).

Història

Es representa des de l'any 1967 i és el més antic de la comarca del Vallès. L'iniciador fou mossèn Daniel Monserdà. La primera edició es va fer davant l'església, per rebre els oients a la Missa del Gall. Un àngel penjat d'una corda a la plaça de l'església anunciava als pastors el naixement de Jesús. Es tracta el tema de l'Anunciata. Els anys següents s'ampliaren el número de quadres, però es continuava fent davant l'església i es representava únicament la vigília de Nadal.

Els anys 70 del segle passat es representà a diferents espais: camp de les pomeres d'en Baliarda o turó de la Ribalta. Fins que l'any 1984 es decideix ubicar-lo en l'espai actual.

Des de l'any 1982, quan el mossèn deixa la direcció per temes de salut passa per una comissió, l'any 1982, i una Junta a partir de 1984.

Bibliografia

RIFÀ i SOLÉ, Jaume (2017). "50 anys de pessebre vivent a sant Fost", dins la col·lecció *Fem memòria. Sant Fost de Campsentelles. Segle XX*, núm. 13. Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles.

Enllaços d'interès:

[Federació de Pessebres Vivents de Catalunya](#)

[Pessebre vivent de Sant Fost](#)

[Tele Badalona \(20 de desembre de 2022\)](#)

[Pessebres vivents. Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial del Penedès](#)

